

Referat

Dato:

Torsdag den 29. maj, 2017

Sted:

Naturinstituttet

Deltagere:

Formand for Grønlands Forskningsråd **Josephine Nymand**;

Rådsmedlemmer **Morten Meldgaard**, **Gert Mulvad**, **Louise Kolby Christensen**, **Daniel Thorleifsen**, **Inge Høst Seiding** og **Thomas Ingemann-Nielsen**;

Sekretær i Grønlands Forskningsråd **Arnajaaq Lyng**;

Carl Egede Bøggild og Forskningskoordinatorer **Sten Lund** og **Najârak Paniula** i Uddannelse og Forskningsafdelingen.

Jurist **Helle M. Sørensen** i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Ikke deltagere:

Medlem **Lotte Frank Kirkegaard**.

Departementchef **Lone Nukaaraq Møller**, Afdelingschef **Karl Kristian Olsen** og Økonomi- og Personaleafdelingen i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

Inviterede:

Naalakkersuisoq **Doris J. Jensen** for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Referat:

Åbningstale

Naalakkersuisoq i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke **Doris J. Jensen's** åbningstale handlede om målsætninger i Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler. Hun fremhæver at, Rådet i varetagelse af sine opgaver skal søge at realisere de overordnede forskningspolitiske målsætninger og følge de forskningspolitiske retningslinjer, der er fastlagt af Naalakkersuisut og at yde bidrag, med udgangspunkt i videnskabeligt arbejde på flg. målsætninger i Koalitionsaftalen der

- sikre at vort land bliver selvforsynet med en veluddannet befolkning
- sikre, at uddannelsesmaterialer i videregående uddannelser er baseret på og afspejler værdierne og realiteterne i samfundet. Uddannelsesfremmende initiativer skal også være rodfæstede i landets værdier og realiteter
- er bevidst om at klimaændringer med periodisk varmere havstrøm i de grønlandske farvande bringer nye muligheder og udfordringer med sig
- har kendskab til både negative og positive konsekvenser af klimaændringerne. Koalitionen vil udvikle klare nationale klimamål.

Naalakkersuisoq bekendtgjorde etableringen af det nye Forskningsråd og ønskede tillykke med udnævnelsen.

Pkt. 1 Godkendelse af dagsorden

Medlem Gert Mulvad anmodede om at tilføje et punkt om Videnskabsetisk Råd, hvilket blev godkendt.

Formanden ville høre om de nye Rådsmedlemmers forventning i deres arbejde i Rådet.

Man blev enig om en kort præsentation før mødet startede.

Pkt. 2 Konstituering af Rådet, samt valg af næstformand, underskrivelse sker senere på dagen

Under valget af næstformanden indstillede formanden Josephine Nymand, den genudpegede medlem Morten Meldgaard.

Daniel Thorleifsen indstillede Inge Høst Seidning, da hun havde speciale i humaniora, hvor Selvstyret, samt hele landet havde meget behov for fokus omkring denne. Samtidig har Inge baggrund fra Ilisimatusarfik og kan være en samlende figur fra den side.

Morten Meldgaard var indstillet på at trække sig hvis andre brændte for posten.

Inge Høst Seidning blev udnævnt som Næstformand.

Pkt. 3 Opfølgning på referater fra sidste møde

Spørgsmål til sekretariatet om:

- Referater

I referaterne er der forslag om ændring af rådsperioden. Rådet mener rådsperioden bør forlænges, samt ske rokering mellem de nye og de eksisterende rådsmedlemmer, hvor de halve rådsmedlemmer bliver skiftet ud ved hver udpegning af nye rådsmedlemmer. Punktet tages på næste ekstraordinære møde, hvor man giver forslag til ændring af Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler.

- Rapporter

Vedr. rapporter om ekskursionen til Færøerne og Canada, spurgte medlem Daniel Thorleifsen om baggrunden for at ville tage på studierejse til Canada kun var baseret på overskuddet i Rådets driftsmidler. Sekretariatet svarede at Rådet ville opfylde målsætninger i Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler (man henviser *Kapitel 1, Formål, § 1. og pkt. 6 og 7* i Referat_081216 og Referat_070217, samt information om overskud fra referatet fra Budgetmoede _191216). Medlemmet Gert Mulvad svarede ved at henvise til hvilke målsætninger man ville nå under turen, hvilket står i de henviste referater.

Pkt. 4 Orientering fra Rådets medlemmer og Sekretariatet

- Kalender*
- Seminar deltagelse / Procedure*
- To-do-liste*

Sekretæren startede med at fortælle hvilke udfordringer der er i Sekretariatet, ansættelsen af en ekstern konsulent, samt overdragelse af arbejdsopgaver, problemer med arkivet/ingen journalnummer og ingen journalplan og anskaffelsen af et nyt GLN, for at løse de grundlæggende

problemer, der var til for at drive Sekretariatets arbejde med serviceringen af Rådet, samt opfølgning af målsætninger der er stillet hos Sekretariatet ifølge Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler.

Der var således diskussion om prioritering af arbejdsopgaver, planlægning et år frem, samt opdatering af to-do-listen.

Kalenderen blev rykket til næste ekstraordinære møde, da man først vil høre hvordan Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler skal forstås.

Der blev også opfordret i at lave en instruks, som er tilgængelig for Rådsmedlemmerne. Senere sendte medlem Thomas Ingemann-Nielsen et forslag til en '*Instruks vedrørende NIS rådsmedlemmers rejser i relation til Rådets arbejde*'. Den vil blive udarbejdet af sekretæren.

Pkt. 5 Budgetopfølgning

- *Fremlæggelse af den økonomiske balance / ved Arnajaaq Lyng*

Der var en kort fremlæggelse fra sekretæren om Forskningsfremmepulje-fordeling, samt hvordan det foregår med PhD og PostDoc stipendiebevillingerne.

Medlem Gert Mulvad forklarede, at det var en teknisk spørgsmål, hvor man har besluttet at lægge midlerne i Natur og Miljø departementet (herunder Naturinstituttet), men det er Rådet der bestemmer, hvem der skal prioriteres til at få midlerne.

Pkt. 6 Indkomne forslag til behandling

- *Gennemgang af Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler og gennemgang af Forretningsordenen ved jurist Helle M. Sørensen.*

Fremlæggelsen handlede primært om Rådsarbejdet, hvor der blandt andet var Diskussion om §6 9) "*Påtage sig forskningsrelaterede opgaver, som Rådet pålægges af Naalakkersuisut.*". Man mener sætningen er meget åben, og derfor bør Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler konkretiseres.

Der var også diskussion om vedtægter, hvor man ikke får tabt arbejdsfortjeneste under deltagelse i studierejser, seminarer m.m., men man får mødediæter for deltagelsen m.m.. Det skal drøftes videre under det næste ekstraordinære møde i efteråret.

Medlem Daniel Thorleifsen spørger, om der ikke skal tydeliggøres om rollen hos næstformanden. Besluttes om hvilke referater der skal offentliggøres, eller stilles til offentlighed, hvor man nødvendigvis ikke offentliggør dem. Ifølge § 17 i Forretningsordenen, siger at de skal offentliggøres. Sekretæren vil således offentliggøre alle referater.

Det blev diskuteret og der var enighed om at der i forbindelse med møder skal skrives et beslutningsreferat, der kan offentliggøres på hjemmesiden. Referater skal være tilstrækkelig fyldestgørende til at udenforsåtende kan læse dem.

Carl Egede Bøggild mener, at Rådet ikke skal fungere som en lukket klub, hvorfor alt skal offentliggøres.

Der kan være to slags referater, et offentligt beslutningsreferat og et referat der vedrører enkelte sager.

Ifølge juristen Helle M. Søndergaard, er der ikke noget der siger, at man skal tage på en studierejse hvert år, men man kan lave et budget, hvor man skriver, at man forventer at skulle tage på en studietur det næste kommende år eller ej. En bemærkning om studierejse er ikke ensbetydende med at det er en lov, en bestemmelse. Det er blot en bemærkning. Rådet kan så udarbejde et budget, hvor der beskrives forventninger på hvor mange penge der skal bruges det kommende år.

Formanden Josephine Nygaard spurgte om det var muligt at flytte overskuddet til Forskningsfremmemidlerne, men desværre kan man ikke ifølge Finansloven, ikke bøje den, ved at overføre overskud fra driftbevillinger til puljebevillingen. Man skal give et ændringsforslag til Naalakkersuisut omkring Finansloven, før man kan gøre det.

Beslutning om forslag til ændringer af Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler, blandt andet Kap. 2, Rådets sammensætning og aflønning, § 11. "*Rådets medlemmer udpeges for perioder på 3 år ad gangen*", skal behandles i et ekstraordinært Rådsmøde før 2. Behandlingsmøde hos Naalakkersuisut.

- *Fremlæggelse af Departementets forskningsmæssige ansvars- og opgaveområder, samt arbejdet med Forskningsstrategi.*

Sten Lund holder oplæg om Selvstyrets Organisationsdiagram, hvor han viser, hvor Forskningsenheden i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke ligger.

Man har en fælleskonto (40.96.01 Forskning (Driftsbevilling)), ifølge Finansloven, men man har søgt om at få dem i to separate konti, da der ifølge Inatsisartutlov nr. 5 af 29. november 2013 om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler bør Rådet have sit eget konto, der er separat fra Selvstyret, da Grønlands Forskningsråd er et uafhængigt organ. Ændringsforslaget er sendt til 2. behandling hos Naalakkersuisut.

Al National og international arbejde skal ske i samarbejde med Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Sten Lund præsenterede sine arbejdsopgaver, det samme med Najaaraq Paniula, hvor hun uddeler den seneste Inussuk udgivelse hun har været med til at udgive som forskningskoordinator i Forskningsenheden i Departementet for Uddannelse og Forskning, som Rådets bevillingspenge også bliver brugt til. Se 40.96.01 Forskning (Driftsbevilling):

“På nærværende hovedkonto afholdes udgifter til gennemførelsen af Selvstyrets politiske målsætninger på forskningsområdet. I dette indgår midler til at driften af Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit (Grønlands Forskningsråd), puljemidler til støtte af forskningsfremme samt midler til andre forskningsaktiviteter Som eksempelvis udgivelse af Inussuk – Arktisk Forskningsjournal, seminarer og andre aktiviteter.

Puljemidler til forskningsfremme uddeles af Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit (Grønlands Forskningsråd i henhold til Inatsisartutlov nr. 5 af 29. November 2013 om forskningsbevilling af forskningsmidler. Der er tilføjet en lønopmkostning til hovedkontoen, da forskningsrådet har valgt at udmønte sin sekretariatsfunktion i form af fastansat” .

Efter dannelsen af en separat konto, vil betalingen af udgivelsen af Inussuk komme fra Selvstyrets separat konto for Forskningsenheden i Departement for Uddannelse og Forskning, og ikke fælleskontoen.

Medlem Daniel Thorleifsen spørger om Forskningsstrategi, hvor der bliver forklaret, at der er 2 forskningsstrategier. Den ene er Grønlands Forskningsråd's udarbejdelse med de grønlandske forskningsinstitutioner under seminaret i efteråret 2016, der kommer som et input til Selvstyret's forskningsstrategi, udarbejdet af forskningskoordinator Sten Lund sammen med interessenter under workshoppen 'Forskning i Centrum': Fokuserer på mentalt midtpunkt, hvor Grønland i dag er et fysisk midtpunkt, når det gælder Indlandsisen og klimaændringer; Forskning i Grønland – Til gavn for Grønland; Samarbejde mellem private og offentligheden; Anvendelse af forskning, innovation og formidling.

Forskningsrådet skal komme med kommentarer til den eksisterende Forskningsstrategi, udarbejdet af Grønlands Forskningsråd, i samarbejde med de grønlandske forskningssinstitutioner under seminaret i efteråret 2016, hvor de kommer med input til Selvstyrets arbejde med deres Forskningsstrategi, der blev udarbejdet under workshoppen 'Forskning i Centrum' i foråret 2017. Sekretariatet skal invitere Rådsmedlemmer til at kommentere den eksisterende Forskningsstrategi, samt komme med input til den kommende Forskningsstrategi af Selvstyret.

- *Gennemgang af tankerne og arbejdet med ForskningsHUB samt forskningsregistrering*

Carl Egede Bøggild fremlagde sit arbejde med forskningshub. Arbejdet omkring forskningshub i Grønland startede i Danmark (Taxøe rapporten), og derfor er Danmark villig til at give midler til opstart af et forskningshub i Grønland. Selvstyret er således i gang med at planlægge et forskningshub i Grønland; en hybrid forskningshub evt. med lokaler her i Nuuk, med satellitter rundt omkring Grønland. Hvis Danmark siger god for det, kan det lægges op til Finanslovsforslag til 2018. Bevillingen kan falde i 2019, og der ville kunne starte etableringen af forskningshubbet.

Grønland går meget op i forskningshub, ifølge Carl Egede Bøggild:

- Grønland vil gerne få sine ønsker igennem
- Resultat: et seminar om forskningsstrategi, samt diskussion om forskningshub
- Forskningsrådet har givet et forslag til forskningshub i Sisimiut og Nuuk under Hindsgavl III (et input til Selvstyrets arbejde med udarbejdelsen af forskningshubbet)

En kort referering af foredragsholderes udsagn, om deres forskningshub for deres respektive forskellige forskningsinstitutioner, under seminaret om Forskning i Centrum:

- Hub kan være et virtuelt eller fysisk hub
- Begge dele kan fungere
- Der skal løbende komme midler til driften af det fysiske hub

Han konkluderer, at hubbet bør være i Nuuk.

En kort diskussion:

Medlem Morten Meldgaard spørger om der skal gives midler fra Danmark til byggeriet af den kommende (hvis Danmark godkender det) forskningshub i Grønland.

Inge Høst Seiding udtrykker, at man bør konkretisere, hvad der er til gavn for Grønland

Carl Egede Bøggild bad Forskningsrådet om at sende en udtalelse til forskningshubbet, hvor sekretæren skal sende bilag /informationer til Rådet omkring arbejdet med forskningshub (Diskussion omkring forskningshub fra seminaret om Forskningsstrategi i efteråret 2016, samt oplæg af Morten Meldgaard i sin deltagelse i Hindsgavl III i april 2017), og henvise til Carl Egede Bøggild / Forskningsenheden i IKIIN.

Carl Egede Bøggild anmoder Rådet om at komme med en skriftlig støtte til forslaget om et registreringslov der vil gælde for forskning i Grønland. Han informerede, at Rådet vil være en høringspart, når det kommer til stykket.

Rådet vil gerne arbejde videre med registreringsloven, senere vil de komme med et svar.

Sekretariatet informerer:

Der har været et møde med den tidligere formand Gitte Adler Reimer og Peter Schmidt M. fra isaaffik.gl, at en bruger på isaaffik.gl er oprettet, og skal begynde at anbefale bevilgede forskere at registrere sig på isaaffik.gl, samt rapportere til Rådet i bevillingsbrevene.

Medlem Thomas Ingemann-Nielsen mener man bør prioritere statistikken over de bevilgede forskningsprojekter. Sekretariatet informerer, at mange dokumenter er gået tabt, men der er nogle dokumenter der kan bruges til at lave statistikken.

Pkt. 7 Fastsættelse af det første ekstraordinære møde om:

- *Behandling af ændringsforslag af Forsknings- og bevillingsloven*
- *Behandling af ændringsforslag af Forretningsordenen*

Sekretariatet skal lave en doodle undersøgelse over hvornår i oktober Rådsmedlemmerne har tid til at holde den næste ekstraordinære møde, derfor er datoen ikke fastsat.

- *Protokolføring af referater*
- *Behandling af Forskningsfremmepulje II bevillingsansøgninger*

Før man annoncerer for den næste ansøgningsrunde for Forskningsfremmepuljen, skal kriterierne til ansøgningerne revurderes, og det skal helst ske en måned før.

Medlem Louise Kolby Christensen spørger om hvornår man er inhabil. De øvrige rådsmedlemmer informerer, at man som regel er inhabil efter en fælles beslutning om, at man er inhabil overfor en ansøger. Sekretariatet informerer, at de øvrige medlemmer kan anse et medlem for inhabil, selvom medlemmet ikke syntes det. I sidste ende, er det en fælles beslutning man skal følge.

Samtidig man holder den ekstraordinære møde, kan man holde et seminar, afholdt af Grønlands Forskningsråd. Medlem Inge Høst Seiding foreslog, når Rådet har besluttet deres punkter for seminar om et hub, afholdes der et seminar i oktober måned. Medlem Morten Meldgaard foreslog, at man kan bruge den nybyggede laboratorie ved Naturinstituttet, hvis den er klar til efteråret.

Sekretæren Arnajaaq Lyngé spurgte Rådet om der skal være et deltagelsesgebyr, da der er få midler til brug for i år, men det mener Rådet ikke.

Josephine Nymand vil undersøge om Naturinstituttet kan være vært ved et sådanne seminar.

- *Budgetopfølgning*

Forskningskoordinator Sten Lund informerer, at regnskabsåret skal gives til Naalakkersuisut, samt et budget (forventning over forbrug i forskellige instanser). Den vil blive udarbejdet under den næste ekstraordinære møde i oktober måned, 2017.

- Valg af et Rådsmedlem til indstilling som observatør i Nordforsk iht. Nordforsk vedtægter stk. 4.3.2 “observatörer för de nationella organen för forskningsfinansiering i Grönland, Färöarna och Åland, utsedda av ansvarig minister” for udpegning af Naalakkersuisoq Doris Jakobsen i Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Josephine Nymand bliver indstillet som en observatør. Sten Lund noterer Naalakkersuisoq til udpegning.

Pkt. 8 Eventuelt

Meldem Gert Mulvad foreslog et emne om Videnskabsetiske Råd, hvor han informerer, at det ellers har været det Sundhedsvidenskabelige Etisk Råd. Forskningsrådet skal udpege medlemmer i Videnskabsetisk Råd, men kan ikke præcis fortælle hvornår og med hvilke procedurer der følger i denne. Derfor mener Forskningsrådet at man må give et forslag til, at den Videnskabsetiske Råd får et lovhjemmel, og dermed senere indstille et medlem.

Formanden Josephine Nymand er glad for at Morten og Gert er stadig med i Rådet, så de kan fortælle hvad der er i Rådsarbejdet.

Udskiftning af det halve af medlemmerne vil blive anbefalet af Forskningsrådet. For at kunne gøre det, skal man kontakte jurister, for at afklare hvordan det kan ordnes.

Underskrivelse af Forretningsordenen

Der blev besluttet om at skrive under på den eksisterende Forretningsorden, men kommer med ændringsforslag senere under de nye Rådsmedlemmernes virke. Når den nye Forretningsorden er udarbejdet, skal den godkendes af Naalakkersuisut, og derefter skal de skrive under igen, under det næste ekstraordinære møde.

Reception

Receptionen gik godt, der var ikke medier til stede, selvom der er sendt 2 pressemeddelelser. Sekretariatet vil sende en ny pressemeddelelse med billeder fra mødet og konstitueringen.

Imaqarniliortoq / Referent
Arnajaaq Lyng
Sekretær i Grønlands Forskningsråd
Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiinni Allatsi